

Patientinformation I

ADHD hos intagna inom Kriminalvården – förekomst/diagnos/behandling/uppföljning

Steg I: Undersökning av förekomst av ADHD hos intagna på Norrtäljeanstalten

Bakgrund

ADHD är ett biologiskt funktionshinder som man har med sig från tidig ålder. Det visar sig redan före 7 års ålder form av betydande svårigheter med uppmärksamhet, koncentration, överaktivitet och impulsivitet. Man räknar med att symtomen "växer bort" hos cirka hälften, medan hälften har kvar tydliga svårigheter i vuxen ålder. Det är ett vanligt tillstånd som man räknar med finns hos 2% av alla vuxna (2 på 100). I vardagen innebär ADHD ofta svårigheter med att planera och organisera sin tillvaro när det gäller studier, vardagssysslor och arbete. Det kan t. ex vara svårt att komma i tid, sköta sin ekonomi och att hålla ordning. Ibland kan det vara ganska lätt att koncentrera sig, t. ex om man gör något som känns roligt och stimulerande. Men det kan vara mycket svårare att göra saker som uppfattas som tråkiga och enformiga. Humör och känslor kan vara svåra att styra. Många med ADHD drabbas av depressioner och ångest. Risken att hamna i missbruk och kriminalitet är ökad hos en del personer med obehandlad ADHD.

Syfte

Syftet med studien är att utvärdera effekten av utredning, diagnos och läkemedelsbehandling hos en grupp vuxna intagna med ADHD på Norrtäljeanstalten.

Förfrågan om deltagande

Du tillfrågas härmed om att delta i det första steget av forskningsprojektet, som handlar om att kartlägga förekomsten av ADHD hos intagna på Norrtäljeanstalten. Det innebär att du fyller i 2 frågeformulär. Det första formuläret, WURS handlar om hur Du var som liten. Det andra formuläret, ASRS innehåller frågor om Din aktuella situation. Inget av formulären ger tillräcklig information för att kunna säkerställa en diagnos, men de talar om ifall det finns anledning att gå vidare med en större utredning för att se om Du har ADHD eller inte.

Hur går studien till?

Vid Neuropsykiatriska enheten för vuxna vid Psykiatri Nordväst, pågår ett projekt som handlar om att, som ett första steg, kartlägga förekomsten av ADHD hos intagna på Norrtäljeanstalten. Ett andra steg är att erbjuda en grupp intagna tillhörande Stockholms läns landsting neuropsykiatrisk utredning och därefter eventuellt läkemedelsbehandling mot ADHD-symtom under fängelsevistelsen. Den som har symtom tydande på ADHD, men som inte tillhör Stockholms läns landsting kan remitteras till sitt hemlandsting om fortsatt utredning önskas.

Vilka är riskerna?

Det första steget, att fylla i frågeformulären är inte förenat med några risker. Däremot kan Du inte garanteras att få genomgå utredning under Din vistelse på Norrtäljeanstalten även om frågeformulären ger den informationen.

Finns det några fördelar?

Fördelarna med att Du besvarar frågeformulären är att Du ges möjlighet att få kartlagt om det finns skäl att tro att Du kan ha ADHD som vuxen.

Upplysningar om sekretesskydd

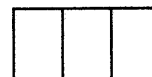
Alla uppgifter Du lämnar skyddas av sekretess enligt sekretesslagen, sekretessförordningen och patientjournalagen. Uppgifterna Du lämnar i formulären kommer att avidentifieras och personalen inom Kriminalvården kommer inte att ha tillgång till Dina uppgifter. Resultatet från undersökningen kommer att sparas i en form som gör att uppgifterna inte kan kopplas till den enskilde personen.

Frivillighet

Deltagande i studien är helt frivilligt. Du kan välja att när som helst avbryta Ditt deltagande utan att det påverkar den vård och det omhändertagande Du normalt får på Norrtäljeanstalten. Du behöver heller inte ge någon förklaring till Ditt avbrytande.

Ansvariga och kontakt för ytterligare information

Ylva Ginsberg, projektledare /Michaela Wallenstein, projektsamordnare, Neuropsykiatriska enheten, Psykiatri Nordväst, Karolinska sjukhuset, 171 76 Stockholm. Tel 08 – 517 70393
Nils Lindefors, docent, överläkare, projektansvarig, Psykiatri Nordväst, Karolinska sjukhuset, 171 76 Stockholm.

Skriftligt medgivande till studien

”ADHD hos intagna inom Kriminalvården –förekomst/diagnos/behandling/uppföljning”

Steg 1: Undersökning av förekomst av ADHD hos intagna på Norrtäljeanstalten

Jag har fått både muntlig och skriftlig information angående forskningsstudien. Jag förstår syftet, genomförandet och mina rättigheter och åtaganden vid ett deltagande i studien.

Genom att signera detta medgivande, samtycker jag till följande:

1. Jag samtycker till att delta i steg 1 av studien. Jag är också medveten om att mitt deltagande är fullt frivilligt och att jag när som helst, och utan närmare förklaring, har rätt att avbryta mitt deltagande utan att det påverkar min vård och det omhändertagande jag normalt får på Norrtäljeanstalten.

.....
Försökspersonens namnteckning

.....
Datum

.....
Namnförtydligande

Jag har gett både muntlig och skriftlig information om studien och förklarat dess upplägg. Forskningspersonen har givit mig sitt medgivande till att delta i studien, steg 1. Forskningspersonen kommer att få en kopia av den skriftliga informationen och detta medgivande.

.....
Ansvarig läkares namnteckning

.....
Datum

.....
Namnförtydligande

Screening nr:		

Patientinformation II

ADHD hos intagna inom Kriminalvården – förekomst/diagnos/behandling/uppföljning

Steg 2: Utredning och behandling av ADHD vid Norrtäljeanstalten

Bakgrund

Vid Neuropsykiatriska enheten för vuxna vid Psykiatri Nordväst pågår ett projekt som handlar om att kartlägga, utreda och läkemedelsbehandla ADHD hos intagna på Norrtäljeanstalten.

Det första steget som Du redan deltagit i handlade om kartläggning av möjlig ADHD. Formulären som Du fyllde i tyder på att du kan ha ADHD. För att kunna avgöra om du har ADHD eller inte, behöver vi göra en mera omfattande utredning.

Syfte

Syftet med utredning och läkemedelsbehandling är att som ett resultat av Din eventuella ADHD ge Dig adekvat behandling. De dokumenterade effekterna vid behandling med ämnet metylfenidat (Concerta) är förbättrad uppmärksamhet, koncentrationsförmåga, förbättrad impuls kontroll med minskad aggressivitet och minskad överaktivitet. I förlängningen är förhoppningen att detta ökar Din livskvalitet och minskar risken för återfall i brott med stora vinster både för Dig och samhället.

Hur går studien till?

Utredning

Du inbjuds härmed att delta i en neuropsykiatrisk utredning. Den kommer att innefatta intervjuer med läkare och psykolog och Du kommer att få fylla i flera frågeformulär. En neuropsykologisk utredning ingår som handlar om att studera hjärnans olika funktioner genom olika test som Du kommer att utföra under ledning av psykolog. En kroppsundersökning hos läkare ingår liksom blod- och urinprover för att se att Du är kroppsligt frisk. Vi vill också ha möjlighet att intervjua Dina föräldrar eller andra nära anhöriga som har känt Dig som barn. Med Ditt godkännande vill vi beställa och läsa tidigare journaler från t.ex. skolhälsovård, barn-och ungdomspsykiatri, beroendevård och vuxenpsykiatri.

Läkemedelsbehandling

Om Du efter utredning får diagnosen ADHD och det i övrigt anses lämpligt kan Du komma att erbjudas läkemedelsbehandling för ADHD med ett långverkande preparat innehållande ämnet metylfenidat (Concerta). Läkemedlet som Du får delat av Norrtäljeanstaltens sköterska intas varje morgon.

Utvärdering av behandlingen

Du kommer regelbundet att få träffa läkare som följer upp effekt och eventuella biverkningar och bestämmer lämplig dos. Sköterska kommer regelbundet att kontrollera Din vikt, puls och blodtryck. Du kommer med vissa mellanrum att få lämna urinprov så att vi kan se att det inte förekommer något missbruk under behandlingens gång. Det kan också bli aktuellt med blodprov för att studera halten av metylfenidat.

Med jämna mellanrum kommer Du att få fylla i frågeformulär angående dina besvär och upplevd livskvalitet och träffa en psykolog som skattar effekten av Din behandling. Alla som deltar i läkemedelsstudien får verksam medicin, inga "sockerpiller" förekommer. Behandlingen kommer att pågå under 12 månader.

Ett respektive 3 år efter att läkemedelsstudien avslutats kommer psykologen att vilja träffa Dig för att inhämta information om Din aktuella situation när det gäller ADHD-symtom och livskvalitet, med hjälp av intervju och frågeformulär som Du ombeds fylla i.

Vilka är riskerna?

Risken med läkemedelsbehandlingen är att Du upplever obehag av eventuella biverkningar, som dock oftast är milda och övergående. De vanligaste biverkningarna är huvudvärk, minskad aptit, magont och insomningssvårigheter.

Finns det några fördelar?

Fördelarna är den väl dokumenterade effekten av metylfenidat vid ADHD-symtom, vilket torde leda till en ökad livskvalitet och så även minska risken för återfall i brott.

Hantering av data och sekretess

Du kommer att räknas som patient vid Neuropsykiatriska enheten, Psykiatri Nordväst, även om utredning och behandling sker i form av "hembesök" på Norrtäljeanstalten. Dina uppgifter kommer att registreras på vanligt sätt i patientjournal på Psykiatri Nordväst. Alla uppgifter Du lämnar skyddas av sekretess enligt sekretesslagen, sekretessförordningen och patientjournalagen.

Hur får jag information om studiens resultat?

Dina egna utrednings- och behandlingsresultat kommer Du fortlöpande få ta del av. Resultatet från studien kommer att sammanställas i en forskningsrapport där personuppgifter är avidentifierade. Denna kommer Du också ges möjlighet att ta del av.

Kostnad för utredning och behandling och försäkring

Läkar- och psykologbesök i samband med utredning och behandling är kostnadsfria för Dig under studiens gång. Du betalar inte heller för studieläkemedlet (Concerta) under de 12 månader studien pågår. Deltagare i projektet omfattas av Patientförsäkringen.

Frivillighet

Deltagande i studien är helt frivilligt. Du kan välja att när som helst avbryta Ditt deltagande utan att det påverkar den vård och det omhändertagande Du normalt får på Norrtäljeanstalten. Du behöver heller inte ge någon förklaring till Ditt avbrytande.

Ansvariga och kontakt för ytterligare information

Ylva Ginsberg, projektledare /Michaela Wallenstein, projektsamordnare, Neuropsykiatriska enheten, Psykiatri Nordväst, Karolinska sjukhuset, 171 76 Stockholm. Tel 08 – 517 70393.

Nils Lindfors, docent, överläkare, projektansvarig, Psykiatri Nordväst, Karolinska sjukhuset, 171 76 Stockholm.

Skriftligt medgivande till studien

”ADHD hos intagna inom Kriminalvården –förekomst/diagnos/behandling/uppföljning”

Steg 2: Utredning och behandling av ADHD vid Norrtäljeanstalten

Jag har fått både muntlig och skriftlig information angående forskningsstudien. Jag förstår syftet, genomförandet och mina rättigheter och åtaganden vid ett deltagande i studien.

Genom att signera detta medgivande, samtycker jag till följande:

1. Jag samtycker till att delta i steg 2 av studien. Jag är också medveten om att mitt deltagande är fullt frivilligt och att jag när som helst, och utan närmare förklaring, har rätt att avbryta mitt deltagande utan att det påverkar min vård och det omhändertagande jag normalt får på Norrtäljeanstalten.
2. Jag samtycker även till att data om mig i studien samlas in, lagras och analyseras i databaser. Uppgifterna kan komma att överföras till länder utanför EU. Alla uppgifter behandlas med sekretess och min identitet kommer inte att avslöjas.

.....
Försökspersonens namnteckning

.....
Datum

.....
Namnförtydligande

Jag har gett både muntlig och skriftlig information om studien och förklarat dess upplägg. Forskningspersonen har givit mig sitt medgivande till att delta i studien, steg 2. Forskningspersonen kommer att få en kopia av den skriftliga informationen och detta medgivande.

.....
Ansvarig läkares namnteckning

.....
Datum

.....
Namnförtydligande